

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สารภี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ପ୍ରକାଶନ

วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๘

เรื่อง ค่าลปกครองสูงสุดสั่งเรื่องให้ค่าลรัฐธรรมนูญพิจารณาในจัดการณ์พระราชนูญสัตว์องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งค่าลรัฐธรรมนูญ

ศาลปกครองสูงสุดได้ส่งคำตோ้ด้วยของผู้ฟ้องคดี ในคดีหมายเลขคดีที่ ๑๓๖๗/๒๕๔๕
ของศาลปกครองกลาง ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ในประเด็นว่า
พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕๑ วรรคสอง มาตรา ๕๓ และข้อ ๓
ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๓ มาตรา ๖
มาตรา ๒๙ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๕๐ โดยมีข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

๑. พื้นเอกสาร (พิเศษ) มาใน เกณฑ์รัฐวิถี กับพวกร่วม ๑ คน ได้แก่ผู้ที่มีอำนาจขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดระยอง ผู้ถูกฟ้องที่ ๑ ผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง ผู้ถูกฟ้องที่ ๒ ต่อศาลปกครองโดยฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบการ โรงเรียนในจังหวัดระยอง ได้รับหนังสือจากองค์กรบริหารส่วนจังหวัดระยอง ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ เรื่อง การจัดเก็บภาษีบำรุงองค์กรบริหารส่วนจังหวัด แจ้งว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัดระยอง ได้ออกข้อบัญญัติเรื่องการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์กรบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๔๕ ประจำวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๕ โดยให้ติดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดแล้ว ๑๕ วัน มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕ เป็นต้นไป ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ข้อบัญญัติดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการใช้อำนาจตราข้อบัญญัติกินกว่าอำนาจที่ได้รับตามกฎหมาย เป็นการกระทำการอุกเป็นเจ้าที่และกระทำการโดยไม่มีอัมนา กล่าวคือ ได้กำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ ๓ สถานที่ จำกัดหรือปรับ หรือห้ามเข้าทั้งปรับ ห้ามมาตรา ๕๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้กำหนดโทษได้เพียง ๒ สถานที่ จำกัดปรับเท่านั้น และในข้อบัญญัติดังกล่าว ยังให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่มีอัมนาเบริญบทีบพร้อมกับมีอัมนาเรียกผู้ควบคุมและจัดการ โรงเรียน ผู้พัก และผู้เกี่ยวข้อง มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหลักฐานได้ ทั้งที่ไม่มีบทบัญญัติให้ให้อำนาจไว้โดยอนุญาตนั้น อัมนาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ได้รับจากพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด

พ.ศ. ๒๕๖๐ บังขัดหรือแบ่งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กล่าวคือ มาตรา ๕๑ วรรณสອง แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐ “ได้มอบอำนาจนิติบัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกกฎหมายเอง ซึ่งเป็นการแบ่งแยกอำนาจและการที่มาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ติดประกาศข้อบัญญัติไว้ ๑๕ วัน แล้วให้มีผลบังคับใช้โดยไม่ต้องประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา อีกทั้งการมอบอำนาจให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่ละจังหวัด ตราข้อบัญญัติ โดยอิสรภาพให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในเชิงธุรกิจ และการที่ข้อบัญญัติได้กำหนดบทบังคับและกำหนดโทษไว้ เป็นการขัดต่อมาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๓ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๕๐ นอกจากนั้น กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้ผู้ควบคุมและจัดการโรงเรมเก็บค่าธรรมเนียมแทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น เป็นการตราขึ้นโดยไม่มีกฎหมายใดให้อำนาจ ชัมรม โรงเรมและที่พักจังหวัดระยะ ๑๕ วัน ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทึ้งสองจะลดการปฏิบัติตามข้อบัญญัติดังกล่าว ไว้เป็นการชั่วคราว เนื่องจากได้รับผลกระทบและความเดือดร้อน และได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยะ ๑๕ วัน ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๒. ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า ในการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยะ ๑๕ วัน การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงเรม พ.ศ. ๒๕๖๕ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจออกข้อบัญญัติ เรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงเรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้ผู้พักในโรงเรมเสียค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดในอัตราไม่เกินร้อยละสามของค่าเช่าห้องพักและให้ผู้ควบคุมและจัดการโรงเรม

เป็นผู้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม นอกจากนั้น มาตรา ๔๐ มาตรา ๕๑ วรรคสอง และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ยังให้อำนาจนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่ตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติได้ และยังให้อำนาจกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติ แต่ห้ามนิ่ว่ากำหนดโทษจำคุกเกินหนึ่งเดือนและหรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นรวมทั้งเมื่อได้มีการออกข้อบัญญัติดังกล่าวแล้วจะใช้บังคับ ได้เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติและประกาศโดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้ว ๑๕ วัน และโดยที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ว่า มาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นเด็ดขาดมีผลผูกพันรัฐสภा คณะรัฐมนตรี ศาลและองค์กรอื่นของรัฐตามมาตรา ๒๖๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมีอำนาจออกข้อบัญญัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าวซึ่งไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ดังนั้น จึงไม่มีเหตุต้องส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย นอกจากนี้เห็นว่า ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดระบุว่า เรื่องการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ กล่าวคือ ข้อ ๕ ของข้อบัญญัติที่กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกหนังสือเรียกคืนคุณและจัดการโรงแรม ผู้พัก หรือผู้เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสาร หรือหลักฐานดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับมาตรา ๕ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐสำรวจหาข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องเรียกคู่กรณีมาให้ถ้อยคำ รับฟังพยานหลักฐานคำชี้แจงหรือความเห็นของคู่กรณี ให้ผู้ครอบครองเอกสารส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องรวมทั้งออกไปตรวจสอบที่เพื่อประกอบการพิจารณาทางปกครองและดำเนินการออกคำสั่งทางปกครอง สำหรับข้อ ๑๑ ถึงข้อ ๑๕ ของข้อบัญญัติ ที่กำหนดโทษผู้ละเมิด ข้อบัญญัติซึ่งมีโทษทั้งจำคุก ปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ โดยมีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ไม่ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๕๑ วรรคสอง ส่วนข้อ ๑๕ ของข้อบัญญัติที่กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๓ ของข้อบัญญัติซึ่งเป็นบุคคล

ตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐ มีอำนาจในการเปรียบเทียบความผิดตามข้อบัญญัติได้จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง และการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดระบุ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อนุมัติข้อบัญญัติตั้งกล่าวและได้มีประกาศข้อบัญญัติโดยเปิดเผย ณ สำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดของเป็นเวลาสิบหัวันแล้ว โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติตั้งกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมายและมีผลใช้บังคับแล้ว ดังนั้น เมื่อพึงได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีอำนาจในการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดของเรื่อง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และข้อบัญญัติตั้งกล่าวไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดของเรื่อง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม พ.ศ. ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว พิพากษายกฟ้อง

๓. ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นว่า คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นยังคลาดเคลื่อน เนื่องจากศาลปกครองชั้นต้นสรุปข้อเท็จจริงไม่ตรงคำฟ้อง ฟังข้อเท็จจริงผิดพลาด และกำหนดประเด็นแห่งคดีไม่ถูกต้อง โดยผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทึ่งสองกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหลายประการ กล่าวคือ ตราข้อบัญญัติโดยขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย กระทำการโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และกระทำการนอกเหนืออำนาจหน้าที่และเกินอำนาจ โดยเฉพาะในส่วนที่ฟ้องว่า ออกข้อบัญญัติโดยไม่มีอำนาจและขัดต่อกฎหมายนั้น ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า บทบัญญัติในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีทึ่งสองนำมาร้องเป็นอำนาจในการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดของเรื่อง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม พ.ศ. ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ นั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังนี้

(๑) มาตรา ๔๑ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐ ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๑ ถึงมาตรา ๓ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(๒) มาตรา ๕๓ ของพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐ ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๓) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ในข้อที่ ๓ ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ดังนั้น การที่ศาลปกครองชี้ต้นนำคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ที่วินิจฉัยว่า มาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาвинิจฉัยคดีนี้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีอำนาจในการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดระดอง เรื่อง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๕ โดยไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญและไม่มีเหตุที่จะต้องส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยนั้นไม่ถูกต้อง เพราะข้อเท็จจริงในคดีตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวต่างกับคดีนี้จึงนำมาปรับใช้ในคดีนี้ไม่ได้ จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดรองการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของผู้ฟ้องคดีซึ่งได้แจ้งว่าบทบัญญัติตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และกฎกระทรวง (ฉบับที่ ๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ในข้อที่ ๓ ขัดหรือแย้งต่อนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยไปให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๔. ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า ในการพิจารณาหรือมีคำสั่งในคดีนี้ศาลปกครองสูงสุดจะต้องใช้บทบัญญัติตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ในข้อที่ ๓ ดังกล่าวมาบังคับด้วย แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดี ได้แจ้งว่าบทบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังไม่มีคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้มาก่อน จึงให้รองการพิจารณาหรือมีคำสั่งคดีนี้ไว้ชั่วคราว และส่งคำตัด裁ของผู้ฟ้องคดีให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกมิได้

มาตรา ๒ ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ມາດຣາ ๓ ຂໍ້າຈາກອືປ່ໄຕຍເປັນຂອງປວງຈຸນຈາວໄທ ພຣະນາກຍັດຕະລິ່ງຜູ້ກົງທີ່ເປັນປະນຸຫຼາງໃຊ້
ຄຳນາຈັນທັງຮູ້ສກາ ຄະນະຮູ້ສຸມນຕີ ແລະສາລ ຕາມບັນຫຼຸງຜູ້ຕິແໜ່ງຮູ້ຮຽມນູ້ນີ້

ມາດຣາ ໬ ຮູ້ຮຽມນູ້ນີ້ເປັນກູ້ໝາຍສູງສຸດຂອງປະເທດ ບັນຫຼຸງຜູ້ຕິໂດຍອີງກູ້ໝາຍ ກູ້ຫຼືອ
ຫຼັບກັບ ຂັດຫຼືອແຢັ້ງຕ່ອງຮູ້ຮຽມນູ້ນີ້ ບັນຫຼຸງຜູ້ຕິນີ້ເປັນອັນໃຊ້ບັກນິໄດ້

ມາດຣາ ໨໙ ບຸກຄລຍ່ອມອ້າງສັກດີສຶກວາມເປັນນຸ່ມຍໍ ຫຼືອໃຊ້ສຶກທີ່ແລະເສີງກາພຂອງຕົນໄດ້
ເຖິງທີ່ໄມ່ລະເມີດສຶກທີ່ແລະເສີງກາພຂອງບຸກຄລອື່ນ ໄນໄມ່ເປັນປົງປັກຍໍຕ່ອງຮູ້ຮຽມນູ້ນີ້ ຫຼືອໄມ່ຂັດຕ່ອສຶກຮຽມ
ອັນດີຂອງປະຊາຊານ

ບຸກຄລ໌ໜຶ່ງຄູກຄະເມີດສຶກທີ່ຫຼືອເສີງກາພທີ່ຮູ້ຮຽມນູ້ນີ້ຮັບຮອງໄວ້ ສາມາຮັດກົນບັນຫຼຸງຜູ້ຕິແໜ່ງ
ຮູ້ຮຽມນູ້ນີ້ເພື່ອໃຊ້ສຶກທີ່ທາງສາລຫຼືອຍົກບິ່ນເປັນຂໍອຕ່ອສຸກດີໃນສາລໄດ້

ມາດຣາ ໨໕ ການຈຳກັດສຶກທີ່ແລະເສີງກາພຂອງບຸກຄລທີ່ຮູ້ຮຽມນູ້ນີ້ຮັບຮອງໄວ້ຈະກະທຳນິໄດ້ ເວັນແຕ່
ໂດຍອາສີຍໍານາຈຕາມບັນຫຼຸງຜູ້ຕິແໜ່ງກູ້ໝາຍເລີ່ມພາເພື່ອການທີ່ຮູ້ຮຽມນູ້ນີ້ກຳຫັດໄວ້ແລະເຖິງທີ່ຈຳເປັນ
ເທົ່ານີ້ ແລະຈະກະທບກະຮເທືອນສາຮະສຳຄັ້ງແໜ່ງສຶກທີ່ແລະເສີງກາພນີ້ນິໄດ້

ກູ້ໝາຍຕາມວຽກທີ່ຕ້ອງມີພລໃຊ້ບັກນິໄດ້ ເວັນແຕ່
ກຣົມ໌ທີ່ຫຼືອແກ່ບຸກຄລໄດ້ບຸກຄລທີ່ນີ້ເປັນການເຈາະຈົງ ທີ່ຕ້ອງຮັບຮັບບັນຫຼຸງຜູ້ຕິແໜ່ງຮູ້ຮຽມນູ້ທີ່ໃຫ້ອຳນາຈ
ໃນການຕຽກງູ້ໝາຍນີ້ດ້ວຍ

ບັນຫຼຸງຜູ້ຕິວຽກທີ່ແລະວຽກສອງໃຫ້ນາມໃຊ້ບັກນິໄດ້ ໂດຍອາສີຍໍານາຈ
ຕາມບັນຫຼຸງຜູ້ຕິແໜ່ງກູ້ໝາຍນີ້ດ້ວຍ ໂດຍອຸ່ນໂລມ

ມາດຣາ ໨໦ ບຸກຄລຍ່ອມມີເສີງກາພໃນການປະກອບກົງກາທີ່ໂປະກອບອາຈີ່ພແລະການແໜ່ງຂັ້ນ
ໂດຍຫຼືອຢ່າງເປັນຮຽມ

ການຈຳກັດເສີງກາພຕາມວຽກທີ່ຈະກະທຳນິໄດ້ ເວັນແຕ່ ໂດຍອາສີຍໍານາຈຕາມບັນຫຼຸງຜູ້ຕິແໜ່ງກູ້ໝາຍ
ເລີ່ມພາເພື່ອປະໂຫຍດໃນການຮັກຍາຄວາມມັນຄອງຮູ້ຫຼືອເສີງຮູ້ກົງຂອງປະເທດ ການຄຸ້ມຄອງປະຊາຊານ
ໃນດ້ານສາຫະລູພໂກຄ ການຮັກຍາຄວາມສົງເນົາຮ່ອຍຫຼືອສຶກຮຽມອັນດີຂອງປະຊາຊານ ກາຈັດຮະເມີນ
ການປະກອບອາຈີ່ພ ການຄຸ້ມຄອງຜູ້ບັນຫຼຸງໂກຄ ກາຜົນເມືອງ ການຮັກຍາທັງພາກຮຽມຫຼືອສິ່ງແວດລ້ອມ
ສ້ວສະດີກາພຂອງປະຊາຊານ ຫຼືອເພື່ອປ້ອງກັນການຜູກຂາດຫຼືອຂໍດ້ວຍໄວ້ເປັນຮຽມໃນການແໜ່ງຂັ້ນ

ພຣະຮາຊບັນຫຼຸງຜູ້ຕິອົງກໍການບັນຫຼຸງຜູ້ຕິ ພ.ຄ. ໨໫໫໦໦

ມາດຣາ ໨໨ ຂໍ້ອັນດີຂອງກູ້ໝາຍນີ້ໄດ້ໃນກຣົມ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

(๑) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๒) เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดตราข้อบัญญัติ หรือให้มีอำนาจตราข้อบัญญัติ

(๓) การดำเนินการตามข้อบัญญัติขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๕๐

ในข้อบัญญัติจะกำหนดโดยผู้มีอำนาจตราข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่ห้ามมิให้กำหนดโดยจำกัดให้เดือน และหรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๓ ข้อบัญญัติจะใช้บังคับได้เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติ และประกาศไว้โดยเปิดเผยแพร่ที่ทำการขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดแล้วสิบห้าวัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินถ้ามีความระบุไว้ในข้อบัญญัตินี้ว่าให้ใช้บังคับได้ทันที ให้ใช้บังคับข้อบัญญัติในวันที่ประกาศ

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับร่างข้อบัญญัติแล้วต้องอนุมัติและประกาศภายในสิบห้าวันถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่อนุมัติและประกาศร่างข้อบัญญัติภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้อธิบายว่าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัติ

ผู้ว่าราชการจังหวัดจะอนุมัติร่างข้อบัญญัติโดยได้ถ้าเห็นว่าร่างข้อบัญญัตินี้เป็นร่างข้อบัญญัติที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือเป็นร่างข้อบัญญัติที่ออกนอกเหนืออำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดในกรณีเช่นนี้ให้ร่างข้อบัญญัตินี้เป็นอันตกไป

ได้พิเคราะห์แล้ว มีประเด็นในเบื้องต้นว่า ผู้ร้องมีสิทธิให้ศาลปกครองสูงสุดส่งคำให้ฟังให้ศาลอธิบดีรัฐธรรมนูญพิจารณาในจังหวัดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติตามมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลอธิบดีรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ ให้ศาลออกการพิจารณาพิพากย์ได้ไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านี้ตามทางการเพื่อศาลอธิบดีรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาในจังหวะ”

เห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นเรื่องที่ศาลปกครองสูงสุดส่งความเห็นของคู่ความ ซึ่งได้แจ้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับคดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาเพื่อศาลอธิบดีรัฐธรรมนูญพิจารณาในจังหวะเป็นกรณีที่ต้องด้วยบทบัญญัติตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ผู้ร้องมีสิทธิ

ให้ศาลปกครองสูงสุดส่งคำให้เข็งว่า พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕๑ วรรคสอง และมาตรา ๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้และศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาอนุจัจย์ คำร้องนี้ ส่วนกรณีข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงไม่รับอนุจัจย์

ประเด็นหลักตามคำร้องที่ต้องอนุจัจย์ต่อไปว่า พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕๑ วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๓ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๕๐ และพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ เห็นว่า การปกครองท้องถิ่น ได้แก่ การปกครองซึ่งราชการส่วนกลางได้มอบอำนาจในการปกครองและบริหารกิจการงานภายในท้องถิ่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในขอบเขตอำนาจหน้าที่และพื้นที่ของตนที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย โดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องอยู่ในบังคับบัญชาของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนกลางเป็นเพียงเครื่องกำกับดูแล ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินกิจการไปด้วยความเรียบร้อย ลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายจากส่วนกลาง มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน และมีคณะกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น เป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารงานอย่างเป็นอิสระและมีอำนาจอิสระในด้านการคลัง เช่น การจัดเก็บภาษี และรายได้อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด และจัดทำงบประมาณของตนเอง รวมทั้งมีอำนาจอิสระในการกำหนดนโยบายและมีการบริหารงานของตนเอง ไม่ต้องขอคำสั่งจากราชการบริหารส่วนกลาง ซึ่งองค์กรท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นนี้จะมีบุคลากรของตนเองบริหารงานภายในท้องถิ่น เป็นพนักงานของท้องถิ่น ที่ได้รับเงินเดือนจากงบประมาณของท้องถิ่นเอง ดังนั้น หลักการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การให้คนในท้องถิ่นตัดสินปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองภายในกรอบของกฎหมาย เมื่อใดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตัดสินใจถูกต้องตามกฎหมาย แม้ว่า การตัดสินใจนั้นจะไม่ตรงกับความต้องการของส่วนกลางก็ตาม ส่วนกลางและผู้แทนของส่วนกลางไม่ควรเข้าแทรกแซง ส่วนกลางจะเข้าแทรกแซงได้เฉพาะในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการในเรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายโดยวิธีการตรวจสอบเมื่อต้นก่อนการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า ควรจะอนุญาตหรือไม่ หรือตรวจสอบภายหลังที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตัดสินใจไปแล้วว่า ควรจะยกเลิกหรือเพิกถอนการกระทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผิดกฎหมายหรือไม่ ในรัฐสัมภารัฐชาติปัจจุบันเป็นดังนี้ทั้งหลักการ

กระจายอำนาจ และการรวมอำนาจ ก่อร่วมกันใช้หลักรวมอำนาจในการขัดทำกิจการที่สำคัญอันเป็นเรื่องประโยชน์ของประเทศไทยโดยส่วนรวม เพื่อความเป็นเอกภาพของรัฐ และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประชาชนในชาติ แต่ขณะเดียวกันในส่วนกิจการอันเป็นประโยชน์เฉพาะของแต่ละห้องคินรัฐก็จำเป็นต้องกระจายอำนาจปกรองให้แก่ห้องคิน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๙ บัญญัติว่า “รัฐต้องกระจายอำนาจให้ห้องคินพึงดูแลและตัดสินใจในกิจการห้องคินได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจห้องคินและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในห้องคินให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกรองส่วนห้องคินขนาดใหญ่โดยคำนึงถึงเจตนาณฑ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น”

มาตรา ๒๘๓ บัญญัติว่า “ห้องคินใดมีลักษณะที่จะปกรองตนเองได้ ย่อมมีสิทธิได้รับจัดตั้งเป็นองค์กรปกรองส่วนห้องคิน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การกำกับดูแลองค์กรปกรองส่วนห้องคิน ต้องทำเท่าที่จำเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่ต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในห้องคินหรือประโยชน์ของประเทศไทยเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ จะกระทบถึงสาธารณะสำคัญแห่งหลักการปกรองตนเองตามเจตนาณฑ์ของประชาชนในห้องคินหรือนอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติไว้ได้”

มาตรา ๒๘๔ บัญญัติว่า “องค์กรปกรองส่วนห้องคินทั้งหลายย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกรอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ

การกำหนดอำนาจและหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกรองส่วนห้องคิน และระหว่างองค์กรปกรองส่วนห้องคินด้วยกันเอง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่ห้องคินเป็นสำคัญ ฯลฯ”

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญต้องการให้รัฐกระจายอำนาจให้ห้องคินพึงดูแล และตัดสินใจในกิจการของห้องคินของตนเองได้ องค์กรปกรองส่วนห้องคินเป็นหน่วยการปกรองระดับรองลงมา รัฐบาลกลางมีอำนาจเพียงกำกับดูแลองค์กรปกรองส่วนห้องคินเท่านั้น ซึ่งรัฐธรรมนูญได้บัญญัติความสัมพันธ์ในลักษณะของการกำกับดูแล ไว้อย่างชัดเจน

ເລີ່ມ ແກ້ໄຂ ຕອນທີ່ ລົດ ປາ

จากหลักการกระจายอำนาจ ทำให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการออกกฎหมายลำดับรอง ได้แก่ ข้อบัญญัติจังหวัด โดยเงื่อนไขในการออกข้อบัญญัติจังหวัด คือ ต้องมีพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดให้อำนาจองค์กรบริหารส่วนจังหวัดตราข้อบัญญัติได้ ซึ่งข้อบัญญัติของจังหวัดเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อจัดการอันเป็นประโยชน์ในท้องถิ่นนั้น ๆ ใช้บังคับจำกัดบริเวณเฉพาะในเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ออกกฎหมายนั้นเท่านั้น มิได้ใช้บังคับทั่วประเทศเหมือนพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติ กฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายที่ออกโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้จะออกเกินขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจไม่ได้

ส่วนกรณีที่ผู้ร้องอ้างว่า พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕๑ วรรคสอง และมาตรา ๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๓ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๕๐ หรือไม่นั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ มาตรา ๒ และมาตรา ๓ เป็นบททั่วไปของรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย และมาตรา ๖ เป็นการบัญญัติลักษณะของรัฐธรรมนูญ ว่าเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทย ดังนั้น มาตรา ๕๑ วรรคสอง และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ และมาตรา ๖ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ บัญญัติเป็นหลักการ ไว้ว่า การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรอง ไว้จะกระทำมิได้ แต่มีข้อยกเว้นให้ทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนถึงสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ กฎหมายที่มาจำกัดสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแบ่งขัน โดยเสรีอ่ายang เป็นธรรม” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักร ศรัทธาในศาสนาในด้านสาธารณูปโภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศิลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาดหรือขัดความไม่เป็นธรรมในการแบ่งขัน” กล่าวคือ รัฐธรรมนูญให้อิสริยาภรณ์แก่บุคคลที่จะประกอบอาชีพได้ ได้ตามที่ตนต้องการ โดยไม่ถูกกีดกัน เว้นแต่จะไปกระทบเสรีภาพ

ของผู้อื่นหรือมีกฎหมายเฉพาะให้อำนาจในการจำกัดเสรีภาพไว้เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณูปโภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาดหรือขัดความไม่เป็นธรรมในการแบ่งขัน ซึ่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้มอบอำนาจให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราข้อบัญญัติโดยให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถโทยผู้ละเมิดข้อบัญญัติตามที่ได้หมายความพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ จะไปจำกัดการเลือกการประกอบอาชีพของบุคคลในท้องถิ่น หากแต่ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มอบอำนาจให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถบริหารการคลังและจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมภายในจังหวัดได้เอง การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราข้อบัญญัติขึ้นใช้โดยใช้บังคับกับผู้ประกอบการทุกคนที่ประกอบกิจกรรมประเภทเดียวกันในเขตท้องที่นั้น ๆ ถือว่าข้อบัญญัตินี้ไม่ได้เลือกปฏิบัติต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะที่จะทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในการแบ่งขันทางธุรกิจของผู้ประกอบการประเภทเดียวกัน หากแต่ทุกคนยังสามารถประกอบอาชีพตามที่ตนต้องการได้ และผู้ที่ประกอบกิจกรรมประเภทเดียวกันก็ได้รับการปฏิบัติจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเหมือนกัน ดังนั้น การแบ่งขันของผู้ประกอบการประเภทเดียวกันจึงสามารถดำเนินไปอย่างเป็นธรรมได้ โดยไม่ถูกแทรกแซงจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ได้พิจารณาแล้ว จากหลักการกระจายอำนาจและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ท้องถิ่นมีอิสรภาพที่จะดำเนินกิจกรรมภายในท้องถิ่นได้เอง เพื่อให้ตรงกับความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายมอบอำนาจให้ท้องถิ่น กฎหมายนั้นได้แก่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และเมื่อมีพระราชบัญญัติมอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีอำนาจในการออกข้อบัญญัติได้ตามมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๓ ดังนั้น ข้อบัญญัติที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตราขึ้นจึงมีลักษณะเป็นกฎหมายลำดับรองอย่างหนึ่ง และข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสภาพบังคับเป็นโดยทางอาญาคือไทยจำคุกไม่เกินหกเดือน และหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท รวม ๓ สถานที่ไม่เกินอัตราไทยตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งกฎหมายหลักที่ให้อำนาจไว้และข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะใช้บังคับได้เมื่อ

ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติและประกาศไว้โดยเปิดเผยแพร่ ณ ที่ทำการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้ว สิบห้าวัน ดังนี้นั้น พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคสอง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๕๐ และพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๓ “ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงนิจฉัยว่า พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคสอง “ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๕๐ และพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๓ “ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

นายมงคล สารภีน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ